EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.1.2018.
COM(2018) 36 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Izvješće o općem sustavu povlastica kojim je obuhvaćeno razdoblje 2016. – 2017.

{SWD(2018) 23 final} - {SWD(2018) 24 final} - {SWD(2018) 25 final} -
{SWD(2018) 26 final} - {SWD(2018) 27 final} - {SWD(2018) 28 final} -
{SWD(2018) 29 final} - {SWD(2018) 30 final} - {SWD(2018) 31 final} -
{SWD(2018) 32 final}

1. UVOD

Ovo izvješće i njegov prateći radni dokument službi Komisije[1] procjena su učinaka općeg sustava povlastica („OSP") tijekom 2016. i 2017., s naglaskom na rezultate koje su ostvarili korisnici sustava OSP+. Izvješće se u skladu s Uredbom o OSP-u[2] podnosi Europskom parlamentu i Vijeću svake dvije godine.

Koristeći se gospodarskim potencijalom trgovine kao pokretačem, EU je putem OSP-a i dalje ima vodeću ulogu u praćenju zemalja u razvoju na njihovu putu prema održivom razvoju. Trgovinskim povlasticama potiče se promicanje univerzalnih vrijednosti ljudskih prava, socijalne pravde i zaštite okoliša koje su sastavni dio Komisijine strategije ***Trgovina za sve***[3]**.** Zahvaljujući širokom pristupu tržištima EU-a korisnici OSP-a mogu putem međunarodne trgovine ostvariti dodatne prihode, čime se pridonosi njihovim nastojanjima da smanje siromaštvo i promiču održiv razvoj, ljudska prava i dobro upravljanje.

1.1. Tri dogovora u okviru OSP-a

OSP sadržava tri različita dogovora o trgovinskim povlasticama, koji su detaljno opisani u izvješću o OSP-u iz 2016.[4] a njihov se sažetak nalazi u nastavku.

- U okviru općeg dogovora („**standardni OSP**") zemljama s niskim ili nižim srednjim dohotkom[5] koje ne ostvaruju koristi od drugog povlaštenog pristupa trgovini na tržištu EU-a, odobravaju se smanjenja carina za oko 66 % svih tarifnih stavaka EU-a. Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. bilo je 23 korisnika standardnog OSP-a (vidjeti tablicu 1.).

- U okviru posebnog dogovora o poticajima za održivi razvoj i dobro upravljanje („**OSP+**") odobrava se potpuna suspenzija carina za u osnovi istih 66 % tarifnih stavaka kao u okviru standardnog OSP-a za zemlje osjetljive u smislu diversifikacije njihovih gospodarstava i obujma uvoza. Zauzvrat, zemlje korisnice moraju potvrditi i stvarno provesti 27 ključnih međunarodnih konvencija navedenih u Uredbi o OSP-u koje obuhvaćaju ljudska i radna pravima, zaštitu okoliša i dobro upravljanje. Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. bilo je 10 korisnika sustava OSP+ (vidjeti tablicu 2.).

- U okviru posebnog dogovora „Sve osim oružja" („**EBA**") zemljama koje je UN razvrstao kao najnerazvijenije odobrava se puni pristup bez carina i kvota za sve proizvode, osim oružja i streljiva,. Osim povlastica u okviru standardnog OSP-a i

[1] Prvo dvogodišnje izvješće o OSP-u kojim je obuhvaćeno razdoblje 2014. – 2015. objavljeno je u siječnju 2016. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf.

[2] Uredba (EU) br. 978/2012 o primjeni sustava općih carinskih povlastica.

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

[4] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf

[5] http://databank.worldbank.org/data/download/site-content/CLASS.xls

sustava OSP+, zemlje sklapanjem sporazuma o slobodnoj trgovini s EU-om ne gube status iz dogovora EBA. Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. bilo je 49 korisnika EBA-e (vidjeti tablicu 3.).

Na temelju povlastica u okviru OSP-a 2016. uvezena je u EU roba u vrijednosti 62,6 milijardi EUR u sljedećim udjelima: 31,6 milijardi EUR iz zemalja korisnica standardnog OSP-a, oko 7,5 milijardi EUR iz korisnika sustava OSP+ i 23,5 milijardi iz zemalja korisnica EBA-e (pojedinosti su navedene u tablicama od 4. do 7.)[6].

Slike 1. i 2. u nastavku sadržavaju pregled podataka o uvozu u okviru triju dogovora o OSP-u.

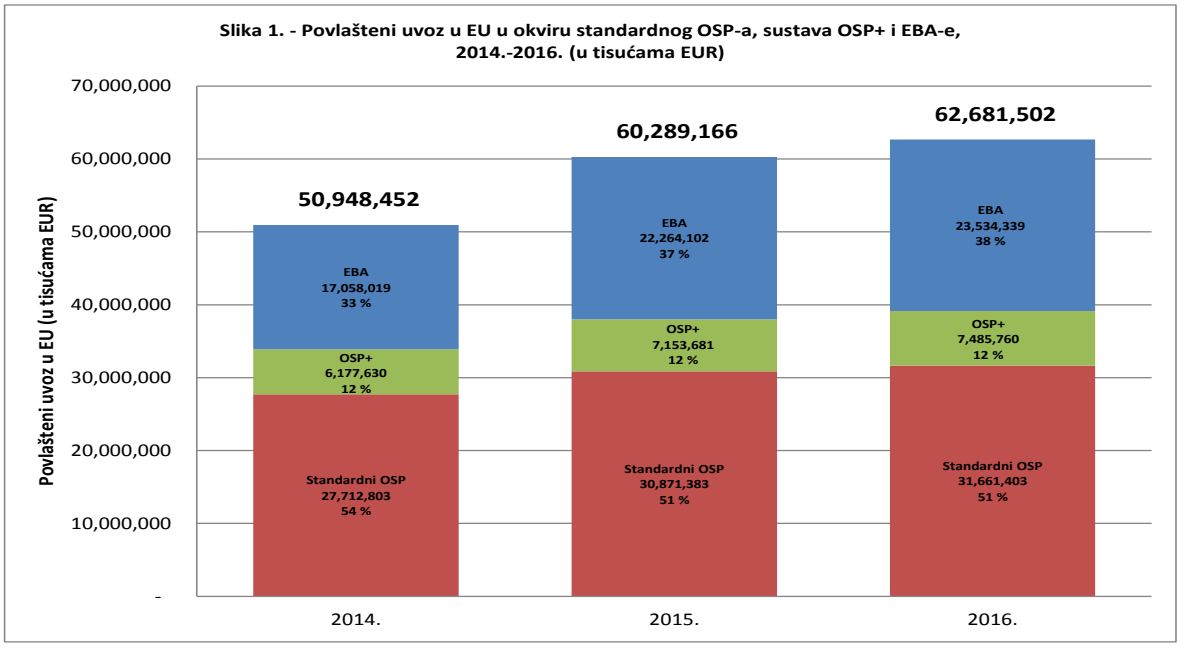

[6] Izvor svih statističkih podataka u ovom izvješću: podaci Eurostata iz rujna 2017. Ukupan uvoz iz trećih zemalja možda je manji od stvarnog ukupnog uvoza jer su isključeni: povjerljivi podaci o trgovini, poglavlje 99. KN-a koje nije dio dogovorâ o OSP-u i robna razmjena za potrebe unutarnje i vanjske proizvodnje.

Slika. 2. - Povlašteni uvoz u EU u okviru standardnog OSP-a, sustava OSP+ i EBA-e, 2016. (u tisućama EUR)

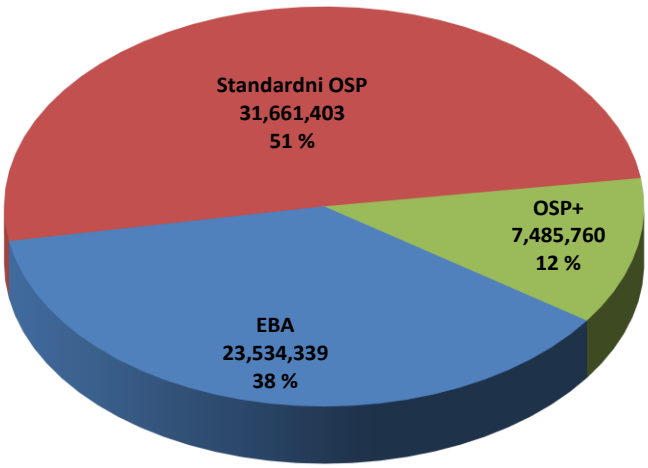

Kako je prikazano na slici 3., najveći dio ukupnog uvoza u EU iz korisnika OSP-a (uključujući robu koja se ne uvozi u okviru OSP-a) stiže iz Indije i Vijetnama, koji su oboje korisnici standardnog OSP-a. Treći po veličini dio stiže iz Bangladeša, koji je korisnik EBA-e.

Slika 3. - Ukupan uvoz u EU (uključujući onaj izvan OSP-a) iz svih korisnika OSP-a, 2016. (u tisućama EUR)

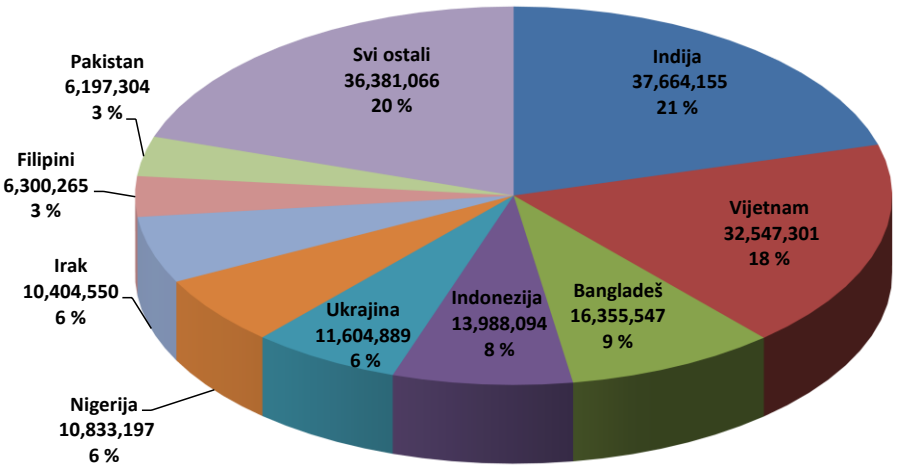

Na slici 4. vidi se da su Indija, Bangladeš i Vijetnam troje najvećih korisnika i kad je riječ samo o povlaštenom uvozu u okviru OSP-a.

Slika 4. - Ukupan povlašteni uvoz u EU u okviru OSP-a iz svih korisnika OSP-a, 2016. (u tisućama EUR)

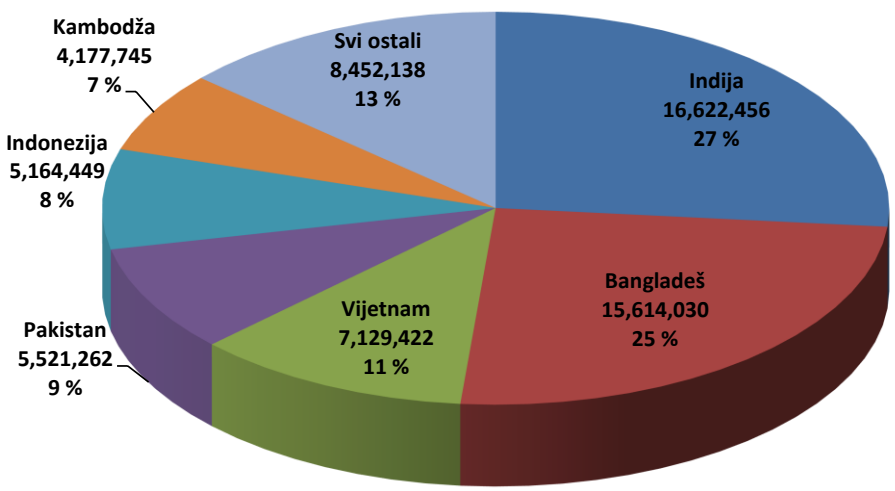

2. DOGOVOR O STANDARDNOM OSP-U

Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. 23 zemlje ostvarivale su koristi od standardnog OSP-a (tablica 1.). U tom je razdoblju pet zemalja izašlo iz standardnog OSP-a zbog promjene njihova pristupa tržištu EU-a (obuhvaćen je sporazumom o slobodnoj trgovini) ili njihova gospodarskog stanja (Svjetska banka uvrstila ih je među zemlje s visokim srednjim dohotkom ili većim tijekom tri uzastopne godine). Na slici 5. u nastavku prikazana je raščlamba povlaštenog uvoza[7] u EU u okviru sustava standardnog OSP-a 2016.

Indija

Od 2014. nadalje nekoliko je odjeljaka proizvoda, uključujući tekstil, stupnjevano i isključeno iz OSP-a jer više nisu ispunjavali uvjete za trgovinske povlastice OSP-a. Unatoč stupnjevanju Indija je i dalje najveći izvoznik u EU u okviru OSP-a. Indija je 2016. u EU izvezla tekstilne proizvode i odjeću vrijedne 7,6 milijardi EUR, od čega 5,7 milijardi EUR u okviru standardnog OSP-a.

Vijetnam

Uvoz iz Vijetnama 2016. činio je 23 % ukupnog uvoza iz svih korisnika standardnog OSP-a zajedno. Gotovo 40 % uvoza iz Vijetnama na temelju OSP-a činila je obuća.

Popis odjeljaka proizvoda podrijetlom iz zemalja korisnica standardnog OSP-a pregledava se svake tri godine. Posljednji pregled obavljen je 2016., a nakon toga revidirani popis odjeljaka proizvoda stupio je na snagu 1. siječnja 2017.[8] Proizvodi kojima povlastice na temelju OSP-a više nisu bile potrebne uklonjeni su s popisa proizvoda.

Slika 5. - Povlašteni uvoz u EU okviru standardnog OSP-a, 2016 (u tisućama EUR)

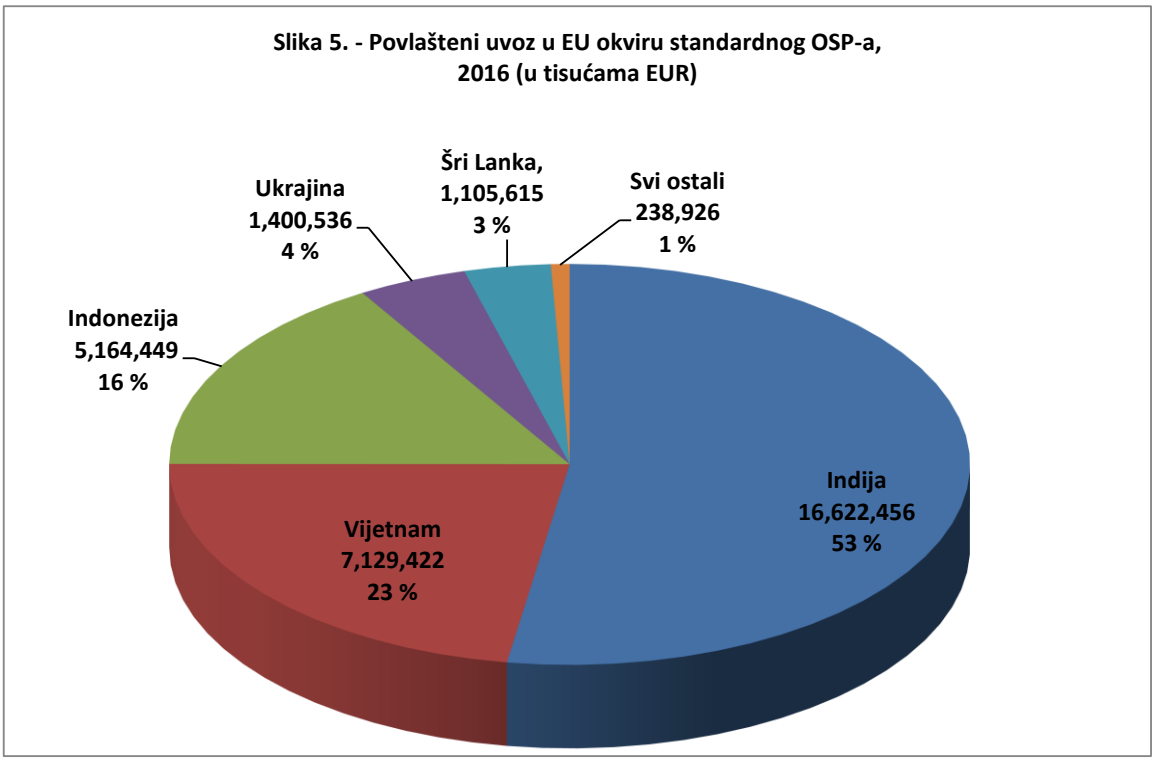

[7] Povlašteni uvoz čini uvoz koji ispunjava uvjete, a za koji su povlastice u okviru sustava OSP+ stvarno iskorištene.

[8] Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/330 od 8. ožujka 2016. (SL L 62, 9.3.2016., str. 9.).

3. DOGOVOR O EBA-I

EBA je vodeći trgovinski instrument EU-a kojim se najsiromašnijim i najslabijim zemljama na svijetu, onima najnerazvijenijima, pomaže da iskoriste priliku za trgovanje. Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. bilo je 49 korisnika EBA-e (vidjeti tablicu 3.).

Slika 6. prikazuje raščlambu vrijednosti i postotaka povlaštenog uvoza iz korisnika EBA-e tijekom 2016. Najveći dio uvoza na temelju EBA-e stizao je iz Bangladeša (66 %), a potom iz Kambodže (18 %).

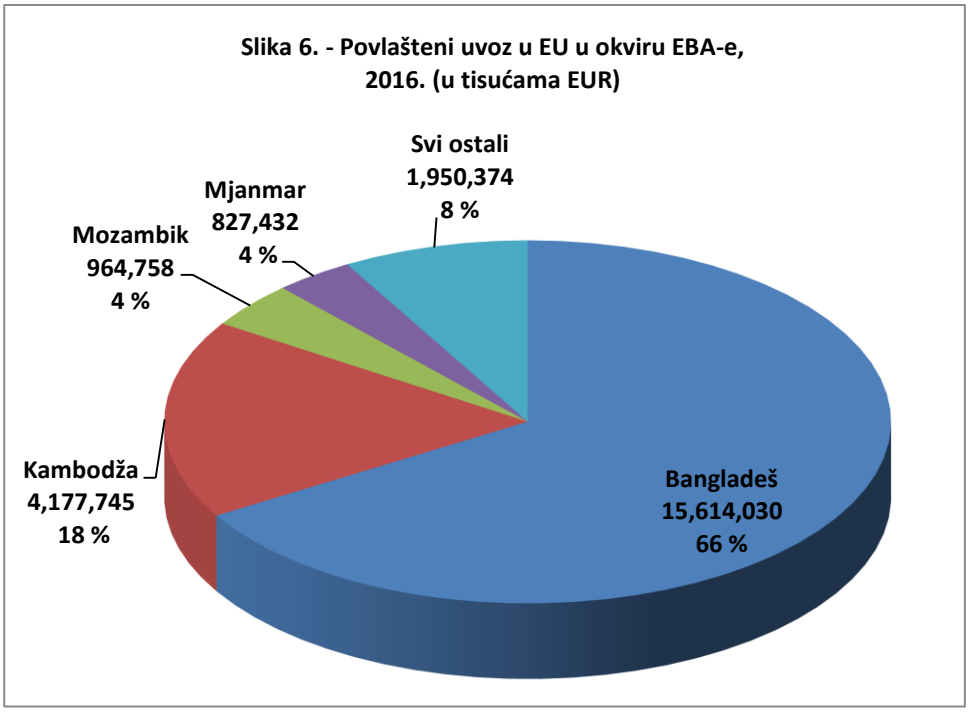

3.1. Pojačan angažman u vezi s određenim korisnicima EBA-e

Kako je navedeno u Komisijinoj strategiji **Trgovina za sve**, EU u iznimnim slučajevima može privremeno opozvati povlastice standardnog OSP-a i EBA-e, posebno u slučajevima teških i sustavnih povreda načela utvrđenih konvencijama o ljudskim i radnim pravima navedenima u Uredbi o OSP-u.

EU je pojačanim angažmanom intenzivirao dijalog s određenim zemljama korisnicama EBA-e kako bi ih naveo da poduzmu konkretne mjere i primijene održiva rješenja za ozbiljne

Mjanmar

Mjanmar je 2013. ponovno svrstan u korisnike EBA-e što je ujedno bilo priznanje njegova rada na pokretanju ambicioznih političkih i socijalnih reformi te reformi na tržištu rada. Stanje ljudskih prava i humanitarna situacija u državi Rakhine odnedavno su krajnje ozbiljni. EU je mjanmarsku vladu pozvao da omogući potpun pristup humanitarnoj pomoći te siguran, dobrovoljan i dostojanstven povratak svim izbjeglicama. EU je pozvao Mjanmar da pronađe dugoročno rješenje strukturnih pitanja u državi Rakhine u skladu s međunarodnim obvezama i uz poštovanje zahtjeva u skladu s EBA-om.

nedostatke u pogledu poštovanja temeljnih ljudskih i radnih prava. Izostanu li rezultati tog dijaloga, EU je spreman kao zadnju mogućnost pokrenuti postupak opoziva OSP-a, uzimajući u obzir njegov gospodarski i socijalni učinak.

Kad je riječ o Mjanmaru, EU je uz Sjedinjene Američke Države, Japan, Dansku i Međunarodnu organizaciju rada („ILO") dio „Inicijative za poboljšanje radničkih prava i radnih praksi u Mjanmaru" namijenjene promicanju usklađivanja s ILO-ovim međunarodnim radnim standardima i odgovornom poslovnom praksom. Taj forum međunarodnih dionika pomaže uspostaviti kao prioritet pitanje procesa reforme radnog prava u Mjanmaru i poticati odnose među socijalnim partnerima.

Bangladeš

EBA je društvenom i gospodarskom razvoju Bangladeša pridonijela time što su stvoreni milijuni radnih mjesta u industriji konfekcijske odjeće, u kojoj u velikoj većini rade žene. Međutim, kako bi to pridonijelo rastu blagostanja i dostojanstvu rada, mora se odvijati usporedno s poštovanjem temeljnih ljudskih i radnih prava, a posebno slobode udruživanja. EU se mora uvjeriti u postojanje stvarnih i održivih poboljšanja kako bi se izbjegli daljnji koraci.

Nakon što se stanje u području ljudskih i radnih prava u Bangladešu i Kambodži pogoršalo, Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje aktivnije su se angažirale oko tih dviju zemalja, uključivši relevantne dionike među kojima su i nevladine organizacije, organizacije civilnog društva, međunarodne organizacije, socijalni partneri i poduzeća.

Kad je riječ o Bangladešu, Komisija je izrazila zabrinutost u pogledu radnih prava, posebno slobode udruživanja i provedbe zajedničke inicijative nazvane „Pakt o održivosti za kontinuirano unapređenje radnih prava i sigurnosti tvornica u industriji konfekcijske odjeće i pletenine u Bangladešu". EU je kao jednu od prioritetnih mjera posebno istaknuo pitanje usklađivanja bangladeških Zakona o radu i Zakona o zoni proizvodnje za izvoz s konvencijama ILO-a o radnim pravima.

Kambodža

EU s Kambodžom surađuje na rješavanju pitanja koja se tiču ljudskih prava, a odnose se na sporove oko zemljišta nastale zbog koncesija za šećernu trsku i pitanja radnih prava, posebno slobode udruživanja. EU se mora uvjeriti u postojanje stvarnih i održivih poboljšanja kako bi se izbjegli daljnji koraci.

Kad je riječ o Kambodži, EU je pozvao vladu da uspostavi neovisan i transparentan mehanizam za rješavanje zahtjeva za naknadu štete zbog dodjele koncesija za gospodarsku uporabu zemljišta plantažama šećerne trske.

Pojačani angažman prvenstveno se temelji na dostupnim preporukama i zaključcima ILO-a i drugih tijela UN-a za praćenje primjene konvencija o ljudskim i radnim pravima. Primjenom tih preporuka i zaključaka moguće je na objektivan i transparentan način ocijeniti kako se provode preuzete međunarodno obveze.

U okviru tog procesa izvršen je pritisak na vlade kako bi poradile na pitanjima koja su razlog zabrinutosti, a određeni pozitivni pomaci već se uočavaju. Istodobno su ta pitanja dosljedno i usklađeno postavljana preko svih relevantnih kanala (kao što su odbori za trgovinu, politički dijalozi i dijalozi o temi ljudskih prava).

Ostvareni napredak ohrabruje. EU je unatoč tome spreman, kao zadnju mogućnost, pokrenuti postupak opoziva OSP-a ako konstruktivni napori koje smo uložili putem

dijaloga ne donesu zadovoljavajuće rezultate. Pri takvoj će se odluci u obzir uzeti negativne gospodarske, socijalne i ljudske posljedice koje bi mogle nastati zbog potencijalnog opoziva povlastica OSP-a.

4. DOGOVOR O SUSTAVU OSP+

OSP+ jedan je od primarnih alata EU-a za promicanje održivog razvoja u osjetljivim zemljama u razvoju. Zemlje korisnice sustava OSP+ ostvaruju koristi zbog lakše trgovine s EU-om, pod uvjetom da učinkovito provode 27 glavnih međunarodnih konvencija o ljudskim i radnim pravima, zaštiti okoliša i dobrom upravljanju.

4.1. Korisnici sustava OSP+

U razdoblju izvješćivanja 2016. – 2017. obuhvaćeno je 10 korisnika sustava OSP+: Armenija, Bolivija, Kabo Verde, Gruzija, Kirgistan, Mongolija, Pakistan, Paragvaj, Filipini i Šri Lanka (vidjeti tablicu 2.).

Gruzija je od sustava OSP+ prestala ostvarivati koristi 1. siječnja 2017. jer je stekla povlašteni pristup tržištu na temelju detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini (DCFTA) s EU-om. Kirgistan je postao korisnik sustava OSP+ nedugo nakon početka razdoblja izvješćivanja (siječanj 2016.) Šri Lanka je u sustav OSP+ ponovno uključena u svibnju 2017., nakon što je iz njega bila uklonjena 2010. Budući da ga je Svjetska banka tijekom tri uzastopne godine uvrštavala u zemlje s visokim srednjim dohotkom, Paragvaj će iz sustava OSP+ izaći 1. siječnja 2019.

Slika 7. u nastavku prikazuje vrijednost povlaštenog uvoza[9] iz zemalja korisnica sustava OSP+ 2016. Najveći je dio uvoz iz Pakistana čiji je udio činio 74 % ukupnog uvoza u okviru sustava OSP+.

[9] Povlašteni uvoz čini uvoz koji ispunjava uvjete, a za koji su povlastice u okviru sustava OSP+ stvarno iskorištene.

Slika 7. Povlašteni uvoz u EU u okviru sustava OSP+, 2016. (u tisućama EUR)

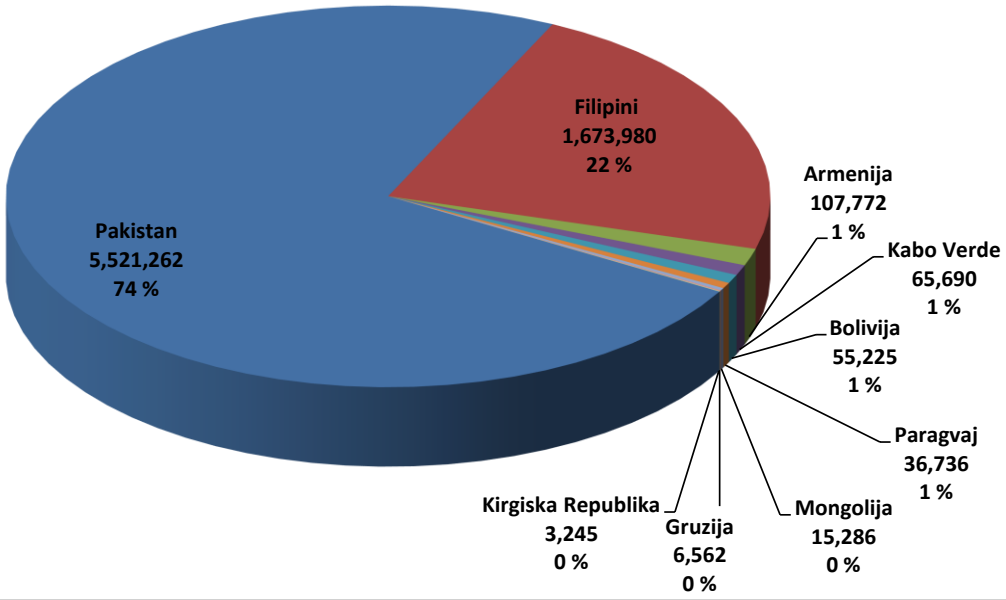

4.2. Nadzor u okviru sustava OSP+

OSP+ temelji se na konceptu održivog razvoja. Kad se uključuju u OSP+ zemlje korisnice obvezuju se da će za dobivanje boljeg pristupa tržištu EU-a učinkovito provoditi 27 ključnih konvencija.

Od korisnika sustava OSP+ očekuje se da pokažu da su obveze preuzeli, da postoji politička volja i, što je najvažnije, da se njihovo poštovanje s vremenom poboljšava usprkos utvrđenim nedostacima.

Bolivija

Bolivija je 2016. i 2017. nastavila znatno napredovati u provedbi obveza koje se odnose na ljudska prava, bez obzira na ukupnu socioekonomsku situaciju. Točnije, Bolivija se potrudila iskorijeniti siromaštvo, poboljšati pristup obrazovanju, zdravstvenoj skrbi, hrani i stambenom zbrinjavanju, a posvetila je pažnju i reproduktivnom zdravlju. Međutim, zabrinutost je i dalje velika zbog donje dobne granice za zapošljavanje, koja nije u skladu s Konvencijom ILO-a br. 138.

U nadzoru provedbe sustava OSP+ EU sa zemljom korisnicom surađuje u svim područjima u kojima provedba nije zadovoljavajuća.

Pakistan

Bilo je pozitivnih kretanja kad je riječ o jačanju okvira za zaštitu ljudskih prava i zakonodavnih mjera u pogledu prava žena, djece, manjina i radnih prava, a upravo se radi na zakonodavstvu o, među ostalim, mučenju, pravosudnom sustavu za maloljetnike i pravima transrodnih osoba. Međutim, navedena područja, te primjena mučenje i smrtne kazne, velika raširenost dječjeg rada i sloboda izražavanja ozbiljno zabrinjavaju. Opće stanje ljudskih prava stoga je složeno i Pakistan se mora jače potruditi osigurati izvršenje i provedbu zakonodavstva.

4.2.1. Suradnja s dionicima

Teret dokazivanja usklađenosti sa sustavom OSP+ jest na zemlji korisnici[10]. Zemlje korisnice trebale bi dostaviti sve potrebne informacije kako bi EU mogao ocijeniti poštuju li svoje obveze na temelju sustava OSP+. EU se u procjenama prvenstveno oslanja na najnovija izvješća i preporuke međunarodnih nadzornih tijela kao što su ILO i UN. EU aktivno surađuje s tim dvjema međunarodnim organizacijama, posebno stoga što se UN-ova izvješća objavljuju svakih četiri do pet godina, odnosno u intervalima dužima od dvogodišnjih ciklusa izvješćivanja o sustavu OSP+. Sastanci s UN-ovim i ILO-ovim nadzornim tijelima i njihovim predstavnicima na lokalnoj razini održavaju se prije i tijekom EU-ovih misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+.

Šri Lanka

Šri Lanka je poduzela važne mjere za poboljšanje upravljanja i poštovanje ljudskih prava. Ima dobru suradnju sa sustavom UN-a. Međutim, vlada još uvijek nije ostvarila rezultate u nekoliko važnih reformi od izravne važnosti za učinkovitu provedbu konvencija o ljudskim pravima u okviru sustava OSP+, točnije riječ je o stavljanju izvan snage Zakona o sprečavanju terorizma, osiguranju temeljnih pravnih zaštitnih mjera i rješavanju pitanja primjene mučenja.

EU se koristi i širokim rasponom informacija, a sastaje se u EU-u i u zemlji korisnici i s organizacijama civilnog društva, uključujući sindikate, zaštitnike ljudskih prava, poduzeća i poslodavce prije i tijekom misija nadzora. U lipnju 2017. održan je dijalog s civilnim društvom radi savjetovanja s organizacijama civilnog društva i kako bi se prikupila njihova saznanja i stavovi[11].

[10] Članak 15. stavak 2. Uredbe o OSP-u (Uredba (EU) br. 978/2012).

[11] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/august/tradoc_155993.07.17%20report%20for%20web%20page.pdf

Europski parlament i Vijeće aktivno su uključeni u provedbu sustava OSP+ i nadzor usklađenosti korisnika s preuzetim obvezama. Organiziraju se redoviti sastanci s državama članicama u obliku stručne skupine za OSP i radne skupine Vijeća za OSP. Sa stručnjacima iz zemalja članica raspravljalo se, među ostalim, o pitanjima kao što su odgovori koje su korisnici sustava OSP+ dostavili u okviru sustava bodovanja, a misije za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ predstavljale su svoja informativna izvješća.

Mongolija

Dijalog u okviru sustava OSP+ i potpora koju je dobivala preko projekta koji je proveo ILO, a financirao EU, potaknuli su Mongoliju da revidira svoj Zakon o radu. Mongolija je odobrila Nacionalni program o rodnoj ravnopravnosti kako bi do 2021. razvila rodno osjetljive politike. Nedavno donesenim Kaznenim zakonom utvrđena je definicija pojma „mučenje" u skladu s Konvencijom protiv mučenja. Mogućnost ponovnog uvođenja smrtne kazne i raširenost korupcije sa sveprisutnim utjecajem na stanje ljudskih prava razlog su za ozbiljnu zabrinutost.

U razdoblju izvješćivanja 2016. – 2017. Odbor Europskog parlamenta za međunarodnu trgovinu (INTA) organizirao je nekoliko razmjena stajališta o OSP-u, uključujući o napretku korisnika sustava OSP+, nadzornim posjetima i ulozi organizacija civilnog društva u prijavama za uključivanje u sustav OSP+. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje imale su koristi i od uključivanja misija delegacija Europskog parlamenta u određenim zemljama korisnicama sustava OSP+.

4.2.2. Misije za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+

Za nadzor provedbe sustava OSP+ primjenjuju se dva uzajamno povezana alata. Prvi je „sustav bodovanja" odnosno popis glavnih nedostataka koje su utvrdila odgovarajuća međunarodna nadzorna tijela (ili neki drugi precizan i pouzdan izvor) nadležna za obveze iz pojedine konvencije. Svim korisnicima sustava OSP+ svake se godine dostavlja takav sustav bodovanja te se od njih traži da se očituju o navedenim nedostacima.

Filipini

Zabilježen je napredak u područjima kao što su rodna ravnopravnost, trgovanje ljudima, radna prava, zdravstvena skrb, obrazovanje, socijalna i ekonomska prava, suzbijanje korupcije i zaštita okoliša. Predsjednik Duterte potpisao je Sporazum o partnerstvu i suradnji EU-a i Filipina, a sad ga je odobrio i Senat. Međutim, i dalje ozbiljno zabrinjavaju izvansudska pogubljenja, posebno u borbi protiv zlouporabe nezakonitih droga, i njihovo nekažnjavanje, moguće ponovno uvođenje smrtne kazne i smanjenje minimalne dobi za kaznenu odgovornost.

Drugi je alat „dijalog u okviru sustava OSP+", što uključuje i misije za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+, a preko njega se EU uključuje u iskrenu i otvorenu raspravu s državnim tijelima o utvrđenim nedostacima i korektivnim mjerama. Tijekom razdoblja izvješćivanja 2016. – 2017. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje obavile su misije za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Armeniji, Boliviji, Kabo Verdeu, Kirgistanu, Mongoliji, Pakistanu, Paragvaju, Filipinima i Šri Lanki.

Misije za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ omogućile su izravne kontakte na visokoj razini s vladama, ministarstvima i agencijama te poduzećima, lokalnim nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva. Održani su koordinacijski sastanci s međunarodnim organizacijama UN-a i ILO-a prisutnim u tim zemljama, kao što su Ured Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava, Program UN-a za razvoj (UNDP) i Ured UN-a za droge i kriminal (UNODC). Dionici su na taj način stekli bolje ukupno razumijevanje sustava OSP+ i konkretnih obveza koje je preuzeo

svaki pojedini korisnik sustava OSP+, a olakšano je i prikupljanje materijala na terenu od ključnih dionika.

Lokalni dionici imaju važnu ulogu jer mogu izvršiti pritisak na regionalna i središnja tijela kako bi ona ispunila obveze preuzete na temelju sustava OSP+. Posebno se očekuje se da će poduzeća, kao izravni korisnici carinskih povlastica, poduprijeti nadležna tijela u provedbi 27 relevantnih konvencija.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Kirgistanu (lipanj 2016.)

Kirgistan se uključio u OSP+ tek u siječnju 2016. pa su svrha misije bili predstavljanje sustava OSP+ i preliminarni nadzor. Uzastopni sastanci u okviru nadzora provedbe obveza na temelju sustava OSP+ s dijalogom o ljudskim pravima bili su vrlo učinkoviti jer se potonji bavio pitanjima od značaja i za OSP+ kao što su sprečavanje mučenja i zlostavljanja u objektima za zadržavanje, poboljšanje međuetničkih odnosa, suzbijanje diskriminacije, obuzdavanje prakse otimanja nevjesti i poboljšanje prava djece. Poslovni subjekti željeli su se informirati o gospodarskim prednostima sustava OSP+.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Boliviji (lipanj 2016.)

Prioritetno pitanje u raspravi bio je dječji rad, a poseban je naglasak bio na smanjivanju dobi u kojoj djeca smiju raditi. Bolivija ima najveći udio autohtonih naroda u Južnoj Americi (oko 66 % ukupnog stanovništva) pa je istaknuto i pravo autohtonih naroda na prethodno savjetovanje o pristupu zemljištu i informirani pristanak na njega.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Kabo Verdeu (srpanj 2017.)

Nastavlja se pozitivan trend stanja ljudskih prava u Kabo Verdeu. Dugotrajno neriješena pitanja uključuju rodno uvjetovano nasilje, prava djeteta i kašnjenja u dostavi izvješća. Kad je riječ o potonjem, Kabo Verde posebno se trudi riješiti to pitanje i blisko surađuje s ILO-om u okviru projekta za izgradnju kapaciteta, koji financira EU.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Paragvaju (lipanj 2016.)

*Pozitivne inicijative u vezi sa stanjem ljudskih prava uključuju uspostavu sustava za nadzor primjene međunarodnih preporuka o ljudskim pravima (SIMORE) uz potporu OHCHR-a. Jedno od pitanja o kojima se raspravljalo, a izazivaju veliku zabrinutost, bio je dječji rad, posebno praksa dječjeg rada u kućanstvu („*criadazgo*”).*

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Pakistanu (studeni 2016.)

Druga misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ zabilježila je institucionalne (na primjer, osnivanje Nacionalnog povjerenstva za ljudska prava i uspostava Nacionalnog akcijskog plana o ljudskim pravima) i zakonodavne (na primjer, donošenje zakona protiv silovanja i protiv ubojstava zbog časti) pomake. Istodobno još uvijek postoje ozbiljne poteškoće, među ostalim i u pogledu prava žena, djece i manjina, slobode izražavanja, primjene smrtne kazne, mučenja i kapaciteta za provedbu i izvršenje zakona.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Filipinima (siječanj i veljača 2017.)

Zabilježena su pozitivna kretanja u područjima kao što su rodna ravnopravnost, trgovanje ljudima, radna prava, reproduktivno zdravlje i zaštita okoliša. Napredak u vezi s ključnim pitanjima ovisi o zakonodavstvu koje Kongres tek treba donijeti. I dalje postoje ozbiljni problemi u pogledu načina na koji se vodi kampanja protiv zlouporabe nezakonitih droga, posebno kad je riječ o pravu na život, pravnim zaštitnim mjerama, učinkovitim istragama i kaznenom progonu, u pogledu suradnje s mehanizmima UN-a te mogućnosti ponovnog uvođenja smrtne kazne i mogućeg smanjenja minimalne dobi za kaznenu odgovornost.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Mongoliji (ožujak 2017.)

Pri prvom posjetu radi nadzora provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ zabilježeni su pozitivni pomaci u zakonodavstvu, kao što su stupanje na snagu novog Kaznenog zakona, revidiranog Zakona o nasilju u obitelji, Zakona o zaštiti djeteta i Zakona o pravima djece. Mongolija je uz pomoć projekta koji financira EU ostvarila dobar napredak u pogledu izvješćivanja ILO-a. Mongolija isto tako nastoji poboljšati svoj kapacitet za iskorištavanje svih trgovinskih pogodnosti sustava OSP+.

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Armeniji (lipanj 2017.)

Iscrpno se raspravljalo o glavnim problemima kojima se Armenija mora suprotstaviti, uključujući učinkovitu provedbu akcijskih planova za zaštitu ljudskih prava iz 2014. – 2016. i 2017. – 2019., podnošenje Parlamentu Zakona o sudovima, Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku, samostalnog zakona protiv nasilja u obitelji i sveobuhvatnog zakona za suzbijanje diskriminacije koji će svi biti u skladu s međunarodnim standardima, potrebu da se (ponovno) uspostavi sustav inspekcije rada i ostvari napredak prema statusu prve kategorije na temelju Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES).

Misija za nadzor provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ u Šri Lanki (rujan 2017.)

Prva misija za nadzor provedbe obveza otkako je Šri Lanka uključena u sustav OSP+ u svibnju 2017., a koja je obuhvaćala i posjet Jaffni, zabilježila je da Šri Lanka, ukupno promatrano, ostvaruje napredak u provedbi 27 konvencija. Međutim, potreban je dodatni napor kako bi Zakon o sprečavanju terorizma bio stavljen izvan snage te kako bi se suzbila raširena primjena mučenja, odgovaralo za prisilne nestanke, vratilo zemljište u bivšim područjima sukoba i suzbili diskriminacija sindikata i nepoštena praksa u području rada.

4.3. Tehnička pomoć i razvojni projekti

Tijekom razdoblja izvješćivanja Komisija i ILO proveli su posebne projekte povezane sa sustavom OSP+[12] kako bi poduprli usklađivanje sa zahtjevima ILO-a u pogledu izvješćivanja i provedbe u sljedećim zemljama korisnicama sustava OSP+: Armenija, Kabo Verde, Mongolija, Pakistan, Paragvaj i Filipini. Ti će se projekti nastaviti tijekom sljedeće dvije godine.

U Armeniji, Paragvaju i Filipinima težište je bilo na jačanju kapaciteta javne uprave za učinkovitu primjenu temeljnih konvencija ILO-a. ILO je u Kabo Verdeu pružao potporu lokalnoj upravi kako bi ILO-u dostavila zakašnjela izvješća. U Pakistanu je glavni cilj bio poduprijeti izradu zakonodavstva o ukidanju dječjeg rada i prisilnog rada i s tim povezane provedbene inicijative. U Mongoliji, osim što je podupirao jačanje kapaciteta potrebnih za pravodobno izvješćivanje, ILO je pomagao da se zakonodavstvo uskladi s Konvencijom ILO-a o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje.

Istaknuti projekti EU-a i ILO-a u zemljama korisnicama sustava OSP+

Kabo Verde

U Kabo Verdeu je s pomoću mjere EU-ova sustava OSP+ među trostranim sudionicima (vlada, poslodavci i radnici) poboljšana svijest o temeljnim konvencijama ILO-a. Promicane su i trostrane rasprave o zakonodavstvu s obzirom na primjedbe nadzornih tijela ILO-a. Osim toga, Kabo Verde sada redovno dostavlja svoja izvješća o konvencijama br. 87 i 98 o slobodi udruživanja i pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje. Socijalni partneri postali su svjesniji svoje uloge te su bolje opremljeni za rješavanje pitanja istaknutih u komentarima nadzornih tijela ILO-a.

Mongolija

Projekt EU-a i ILO-a pomogao je Mongoliji da se bolje uskladi s međunarodnim radnim standardima (ILS) i poboljša izvješćivanje. U okviru projekta obavljena je revizija mongolskog prijevoda temeljnih konvencija ILO-a čime je Mongoliji omogućeno da lakše razumije svoje obveze. Rezultat projekta bilo je i trostrano savjetovanje o reviziji Zakona o radu, koji je sad bolje usklađen s temeljnim načelima i pravima na radu. Na informativnom sastanku o politici, koji je održan na engleskom i mongolskom jeziku,

[12] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

posvećenom međunarodnim radnim standardima i trgovini, te u dijalozima na visokoj razini i na radionicama vlada, radnici i organizacije poslodavaca bolje su shvatili temeljna načela i prava na radu. Mongolija zahvaljujući tehničkoj pomoći sada redovito dostavlja svoja izvješća o ILS-u.

Pakistan

Inicijativa za izgradnju kapaciteta koju financira EU omogućila je saveznim i pokrajinskim odjelima nadležnima za područje rada da poboljšaju svoje izvješćivanje o potvrđenim konvencijama ILO-a. Radionice koje je ILO održao u siječnju, veljači i travnju 2017. pridonijele su jačanju socijalnog dijaloga u saveznim i pokrajinskim trostranim savjetodavnim odborima. Na tim su se radionicama odjeli nadležni za područje rada susreli s organizacijama poslodavaca i radnika kako bi poboljšali njihovo shvaćanje temeljnih standarda rada.

Djelujući u okviru EU-ova sustava OSP+, ILO je pružio posebnu tehničku potporu vladi Balučistana u izradi niza revidiranih zakona o radu, a to je učinio nakon što su mu odnedavno delegirane nove zakonodavne odgovornosti. Održana su savjetovanja sa socijalnim partnerima kako bi se osigurala bolja usklađenost zakona s načelima ILO-a.

Filipini

Mjere EU-a u okviru sustava OSP+ u Filipinima bile su, slijedom preporuka misije ILO-a za uspostavu izravnih kontakata održane u veljači 2017., usmjerene na stvaranje okružja koje pridonosi slobodi udruživanja i kolektivnog pregovaranja. Mjere EU-a u okviru sustava OSP+ omogućile su rasprave između odjela nadležnog za područje rada i socijalnih partnera iz kojih je proizašao trostrani manifest o preuzimanju obveze učinkovite provedbe načela slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja te izrade nacionalnog akcijskog plana u tu svrhu.

Nadalje, 2017. u svim zemljama korisnicama sustava OSP+ pokrenuti su projekti čija je svrha bila poduprijeti lokalne organizacije civilnog društva[13] i socijalne partnere da sudjeluju u sustavu OSP+. Tijekom 2017. projektni timovi prikupljali su informacije kako bi odredili ključna pitanja za svoje projekte koje će provoditi u suradnji s lokalnim organizacijama civilnog društva. Komisija će u sljedećem razdoblju izvješćivanja nastaviti razmatrati načine kako stručnim znanjem, tehničkom pomoći i konkretnim projektima za izgradnju kapaciteta poduprijeti zemlje korisnice.

4.4. Prilog ovom Izvješću: radni dokument službi Komisije o sustavu OSP+

Kao i uz izvješće o OSP-u iz 2016., ovom drugom dvogodišnjem izvješću o OSP-u priložen je radni dokument službi Komisije o sustavu OSP+. Radni dokument službi Komisije sadržava sveobuhvatnu ocjenu usklađenosti pojedinačnih korisnika sustava OSP+ s njihovim obvezama na temelju sustava OSP+, prema sljedećim područjima: ljudska prava, radna prava, okoliš i dobro upravljanje. Ocjenjuju se napredak, nedostaci, buduće mjere i prioriteti za postizanje učinkovite provedbe 27 ključnih konvencija.

[13] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

4.5. Evaluacijsko izvješće u sredini programskog razdoblja

U skladu Uredbom o OSP-u[14] Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi evaluacijsko izvješće u sredini provedbenog razdoblja o primjeni te Uredbe pet godina od njezina stupanja na snagu. U tom evaluacijskom izvješću u sredini provedbenog razdoblja ocijenit će se jesu li ostvareni ciljevi Uredbe o OSP-u. Njegovi zaključci uzet će se u obzir pri oblikovanju sljedećeg OSP-a. Donošenje tog izvješća očekuje se u prvom semestru 2018.

5. ZAKLJUČCI

U dvogodišnjem izvješću o OSP-u prati se provedba postojećeg sustava OSP otkako su se u siječnju 2014. počele primjenjivati njegove carinske povlastice. U radnom dokumentu službi Komisije utvrđuje se stanje ljudskih prava, stanje u društvu i stanje okoliša u zemljama korisnicama sustava OSP+ i osigurava se platforma u okviru koje civilno društvo može surađivati s vladama zemalja korisnica.

Tijekom ovog ciklusa nadzora zemlje korisnice sustava OSP+ pozivalo se da same preuzmu veću odgovornost za provedbu 27 konvencija i da aktivnije rješavaju pitanja navedena u sustavu bodovanja i postavljena tijekom misija za nadzor provedbe obveza na temelju sustava OSP+.

Kirgistan se u sustav OSP+ uključio u siječnju 2016. i prvi se put pojavljuje u ovom izvješću. Šri Lanka se u sustav OSP+ ponovno uključila u svibnju 2017., stoga je razdoblje nadzora kraće od šest mjeseci. U Armeniji se pokazalo da je misija za nadzor dobar način za uključivanje lokalnog civilnog društva. Budući da nije bilo novijih izvješća UN-u i ILO-u, misija za nadzor u Kabo Verdeu bila je presudna za prikupljanje informacija potrebnih EU-u za izradu ocjene. Misija za nadzor u Filipinima bila je za EU prilika da izrazi zabrinutost zbog nedavnih zbivanja u području ljudskih prava i da istodobno prizna napredak u pogledu radnih prava i socijalno-ekonomskih politika. U Paragvaju i Boliviji otvoreno se raspravljalo o pitanju dječjeg rada, a sudjelovali su svi relevantni dionici, uključujući ILO i UNICEF. Gruzija se pojavljuje posljednji put jer je izašla iz sustava OSP+ zbog svojeg detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini s EU-om.

Sveukupno promatrano, nadzorom provedbe obveza u skladu sa sustavom OSP+ omogućeni su strukturiran pristup ocjenjivanju i čvrsta osnova za ocjenjivanje svakog korisnika sustava OSP+, nadovezujući se na nalaze promatračkih tijela UN-a i ILO-a i informacije koje su dostavile treće strane, uključujući civilno društvo, socijalne partnere, Europski parlament i Vijeće. Nadzor provedbe obveza na temelju sustava OSP+ u cijelosti je integriran u bilateralni okvir i bilateralne dijaloge, što vrijedi i za dijaloge o ljudskim pravima. Konkretno, u okviru sustava OSP+ zemlje poput Pakistana, Šri Lanke, Mongolije i Bolivije poticalo se na snažnije uključivanje u dijaloge EU-a o ljudskim pravima. Istodobno su dijalozi o ljudskim pravima poslužili kao platforma za raspravu o pitanjima povezanima s ljudskim pravima s aspekta sustava OSP+. Sustav OSP+ poboljšao je sinergiju i time pospješio snagu tih dvaju alata.

[14] Uredba (EU) br. 978/2012 o primjeni sustava općih carinskih povlastica.

OSP je važan alat koji pomaže ublažiti zabrinutosti zbog stanja ljudskih i radnih prava u zemljama korisnicama, a EU nastoji iskoristiti sve relevantne politike i instrumente kako bi im pružio potporu u ostvarenju njihovih ciljeva održiva rasta i dobrog upravljanja. S obzirom na prirodu tih pitanja i potrebu za strukturnim i trajnim rješenjima, angažman u okviru OSP-a od obiju strana, EU-a i zemalja korisnica, zahtijeva odlučnost i dugoročnu predanost.

Sljedeće razdoblje izvješćivanja kojim će biti obuhvaćene 2018. i 2019. započet će novim dvogodišnjim ciklusom sustava bodovanja i misijama za nadzor u prvoj polovini 2018. Komisija će do kraja 2019. Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti svoje treće dvogodišnje izvješće o OSP-u, s posebnim naglaskom na evaluaciju trendova u svim korisnicima sustava OSP+.

6. KORISNICI STANDARDNOG OSP-A I EBA-E

Tablica 1. – Korisnici standardnog OSP-a 2016. – 2017.

	Korisnici standardnog OSP-a u razdoblju izvješćivanja 2016. – 2017.	Promjene statusa korisnika tijekom 2016. – 2017.
1.	Kamerun	Izašao iz sustava 1. siječnja 2017.
2.	Cookovi Otoci	
3.	Côte d'Ivoire	
4.	Fidži	Izašao iz sustava 1. siječnja 2017.
5.	Gana	
6.	Indija	
7.	Indonezija	
8.	Irak	Izašao iz sustava 1. siječnja 2017.
9.	Kenija	
10.	Maršalovi Otoci	Izašli iz sustava 1. siječnja 2017.
11.	Mikronezija (Savezne Države Mikronezije)	
12.	Nauru	
13.	Nigerija	
14.	Niue	
15.	Republika Kongo	
16.	Šri Lanka	Izašla iz sustava 18. svibnja 2017. nakon dobivanja statusa u okviru sustava OSP+
17.	Svazi	
18.	Sirija	
19.	Tadžikistan	
20.	Tonga	
21.	Ukrajina	Izlazi iz sustava 1. siječnja 2018.
22.	Uzbekistan	
23.	Vijetnam	

Tablica 2. – Korisnici sustava OSP+ 2016. – 2017.

	Korisnici sustava OSP+ u razdoblju izvješćivanja 2016. – 2017.	Promjene statusa korisnika sustava OSP+ tijekom 2016. – 2017.
1.	Armenija	
2.	Bolivija	
3.	Kabo Verde	
4.	Gruzija	Izašla iz sustava 1. siječnja 2017.
5.	Kirgistan	U sustav se uključio 27. siječnja 2016.
6.	Mongolija	
7.	Pakistan	
8.	Paragvaj	
9.	Filipini	
10.	Šri Lanka	U sustav se uključila 18. svibnja 2017.

Tablica 3. – Korisnici EBA-e 2016. – 2017.

	Korisnici sustava EBA u razdoblju izvješćivanja 2016. – 2017.		
1.	Afganistan	27.	Mauritanija
2.	Angola	28.	Malavi
3.	Bangladeš	29.	Mjanmar/Burma
4.	Butan	30.	Mozambik
5.	Burkina Faso	31.	Nepal
6.	Burundi	32.	Niger
7.	Benin	33.	Ruanda
8.	Kambodža	34.	Samoa
9.	Čad	35.	Sijera Leone
10.	Demokratska Republika Kongo	36.	Senegal
11.	Srednjoafrička Republika	37.	Salomonski Otoci
12.	Komori	38.	Somalija
13.	Džibuti	39.	Južni Sudan
14.	Eritreja	40.	Sudan
15.	Etiopija	41.	Sveti Toma i Princ
16.	Gambija	42.	Tanzanija
17.	Gvineja	43.	Istočni Timor
18.	Ekvatorska Gvineja	44.	Togo
19.	Gvineja Bisau	45.	Tuvalu
20.	Haiti	46.	Uganda
21.	Kiribati	47.	Vanuatu
22.	Laoska Narodna Demokratska Republika	48.	Jemen
23.	Liberija	49.	Zambija
24.	Lesoto		
25.	Madagaskar		
26.	Mali		

7. TABLICE SA STATISTIČKIM PODACIMA O ZEMLJAMA KOJE SU OSTVARIVALE KORISTI OD OSP-A 1. PROSINCA 2016.

Tablica 4. – Vrijednost povlaštenog uvoza za sve zemlje korisnice OSP-a (u tisućama EUR)

	2014.				2015.				2016.			
	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja
Standardni OSP	136.293.050	37.617.869	27.712.803	74%	138.379.251	45.327.097	30.871.383	68%	130.968.548	47.080.530	31.661.403	67%
GSP+	13.324.942	7.129.263	6.177.630	87%	15.476.883	8.413.704	7.153.681	85%	15.132.431	8.687.292	7.485.760	86%
EBA	37.500.741	19.614.129	17.058.019	87%	37.922.199	23.735.273	22.264.102	94%	36.175.387	25.573.515	23.534.339	92%
Svi OSP-ovi	**187.118.733**	**64.361.261**	**50.948.452**	**79%**	**191.778.333**	**77.476.074**	**60.289.166**	**78%**	**182.276.366**	**81.341.337**	**62.681.502**	**77%**

Tablica 5. – Vrijednost povlaštenog uvoza u EU prema zemljama korisnicama standardnog OSP-a (u tisućama EUR)

	2014.				2015.				2016.			
Standardni OSP	**Ukupan uvoz**	**Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP**	**Povlašteni uvoz u okviru OSP-a**	**Stopa korištenja**	**Ukupan uvoz**	**Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP**	**Povlašteni uvoz u okviru OSP-a**	**Stopa korištenja**	**Ukupan uvoz**	**Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP**	**Povlašteni uvoz u okviru OSP-a**	**Stopa korištenja**
	136.293.050	**37.617.869**	**27.712.803**	**73,7%**	**138.379.251**	**45.327.097**	**30.871.383**	**68,1%**	**130.968.548**	**47.080.530**	**31.661.403**	**67,2%**
Kamerun	2.148.042	32.560	39	0,1%	1.781.293	150.204	12.054	8,0%	1.773.132	120.563	6.323	5,2%
Kongo	1.523.993	82.830	67.269	81,2%	1.764.705	40.965	31.126	76,0%	1.048.910	34.069	14.331	42,1%
Cookovi Otoci	1.496	97	61	62,8%	1.906	58	3	5,2%	8.660	246	31	12,7%
Fidži	97.685	1.301	3	0,2%	85.504	5.532	421	7,6%	60.313	6.767	142	2,1%
Gana	2.864.884	150.575	127	0,1%	2.631.417	737.363	804	0,1%	2.287.705	683.385	868	0,1%
Indija	35.582.745	16.987.636	15.031.426	88,5%	37.822.096	18.910.730	16.698.497	88,3%	37.664.155	18.864.567	16.622.456	88,1%
Indonezija	13.917.691	6.279.700	4.511.742	71,8%	14.672.861	7.176.336	5.017.542	69,9%	13.988.094	7.272.570	5.164.449	71,0%
Irak	11.518.140	5.232	146	2,8%	12.100.516	7.918	2.080	26,3%	10.404.550	3.832	1.041	27,2%
Côte d'Ivoire	3.247.091	319.695	366	0,1%	4.241.390	1.287.254	3.261	0,3%	4.523.986	1.294.501	2.070	0,2%
Kenija	1.140.708	190.922	138.111	72,3%	1.302.367	864.017	19.935	2,3%	1.268.292	869.747	16.345	1,9%
Maršalovi Otoci	146.012	423	-	0,0%	116.787	505	-	0,0%	186.992	20.856	-	-
Mikronezija	612	171	127	74,3%	538	509	215	42,3%	452	444	112	25,3%
Nauru	82	31	-	0,0%	626	175	-	0,0%	95	53	-	0,0%
Nigerija	27.792.156	207.878	135.410	65,1%	18.402.503	129.416	94.963	73,4%	10.833.197	158.137	102.210	64,6%
Niue	127	108	1	0,8%	227	10	0	1,0%	267	181	-	0,0%
Šri Lanka*	2.163.151	1.799.337	1.073.969	59,7%	2.337.415	1.966.849	1.078.955	54,9%	2.395.894	2.022.993	1.105.615	54,7%
Svazi	150.572	5.140	46	0,9%	133.591	19.474	109	0,6%	121.857	21.069	56	0,3%
Sirija	85.008	25.209	3.443	13,7%	80.265	25.358	4.405	17,4%	49.463	20.213	8.911	44,1%
Tadžikistan	52.422	14.897	10.571	71,0%	46.363	12.107	11.286	93,2%	81.953	12.953	11.823	91,3%
Tonga	906	71	54	75,9%	379	136	95	70,3%	863	125	35	28,2%
Ukrajina	12.003.711	2.495.103	1.473.299	59,0%	11.309.183	2.676.266	1.185.545	44,3%	11.604.889	3.379.200	1.400.536	41,4%
Uzbekistan	146.175	75.976	60.465	79,6%	117.222	69.750	57.747	82,8%	117.529	86.579	74.625	86,2%
Vijetnam	21.709.640	8.942.978	5.206.129	58,2%	29.430.096	11.246.165	6.652.339	59,2%	32.547.301	12.207.480	7.129.422	58,4%

*OSP+ od 18. svibnja 2017.

Tablica 6. – Vrijednost povlaštenog uvoza u EU prema zemljama korisnicama EBA-e (u tisućama EUR)*

	2014.				2015.				2016.			
EBA	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja
	37.500.741	**19.614.129**	**17.058.019**	**87,0%**	**37.922.199**	**23.735.273**	**22.264.102**	**93,8%**	**36.175.387**	**25.573.515**	**23.534.339**	**92,0%**
Afganistan	35.033	16.943	6.966	41,1%	25.208	6.164	3.691	59,9%	18.932	5.680	2.855	50,3%
Angola	9.361.175	50.117	20.937	41,8%	7.153.713	39.948	18.089	45,3%	4.156.215	69.812	30.828	44,2%
Bangladeš	12.320.951	12.259.151	11.776.557	96,1%	15.085.588	15.017.416	14.642.919	97,5%	16.355.547	16.292.347	15.614.030	95,8%
Benin	44.864	12.270	11.246	91,7%	45.236	5.535	3.968	71,7%	39.234	5.123	4.817	94,0%
Butan	14.927	14.790	14.416	97,5%	48.501	16.726	16.102	96,3%	2.606	2.140	1.884	88,0%
Burkina Faso	111.601	11.697	9.849	84,2%	58.116	11.204	9.576	85,5%	109.132	10.911	9.899	90,7%
Burundi	21.359	414	86	20,7%	38.785	362	322	89,0%	31.850	291	260	89,3%
Kambodža	3.019.263	3.008.589	2.778.838	92,4%	4.060.331	4.005.450	3.772.302	94,2%	4.571.947	4.505.346	4.177.745	92,7%
Srednjoafrička Republika	6.253	181	157	87,0%	12.044	58	3	4,6%	16.544	596	6	1,1%
Čad	13.789	319	-	0,0%	108.771	616	-	0,0%	114.696	1.003	-	0,0%
Komori	10.640	6.782	1.536	22,6%	10.947	5.605	5.487	97,9%	15.655	7.505	7.168	95,5%
Kongo (Demokratska Repul	1.003.279	8.202	6.240	76,1%	481.672	10.079	5.181	51,4%	740.378	5.977	3.566	59,7%
Džibuti	8.233	3.771	62	1,6%	13.103	2.635	-	0,0%	23.592	5.557	211	3,8%
Ekvatorska Gvineja	3.643.048	227.486	210.568	92,6%	1.931.886	45.310	33.132	73,1%	1.237.764	22.825	19.052	83,5%
Eritreja	8.234	2.505	2.378	94,9%	41.742	2.498	2.294	91,9%	13.108	2.172	2.031	93,5%
Etiopija	550.548	252.196	248.726	98,6%	676.177	333.655	256.378	76,8%	711.534	399.735	245.195	61,3%
Gambija	17.627	9.276	8.561	92,3%	16.900	11.472	11.261	98,2%	14.077	10.535	9.933	94,3%
Gvineja	454.347	1.648	658	39,9%	644.545	1.566	740	47,3%	522.968	2.647	811	30,7%
Gvineja Bisau	3.329	12	-	0,0%	1.985	1.047	-	0,0%	1.602	404	-	0,0%
Haiti	31.331	17.794	3.324	18,7%	33.006	14.017	12.483	89,1%	39.015	15.527	13.343	85,9%
Kiribati	53	32	25	76,8%	142	59	-	0,0%	152	97	-	0,0%
Laos	222.578	195.086	191.073	97,9%	235.114	195.855	189.968	97,0%	234.482	177.167	169.889	95,9%
Lesoto	247.359	1.566	484	30,9%	254.450	1.993	1.411	70,8%	207.530	2.889	2.047	70,9%
Liberija	284.022	3.400	423	12,4%	187.013	585	-	0,0%	273.678	4.342	379	8,7%
Madagaskar	826.063	534.460	21.331	4,0%	922.271	573.703	4.774	0,8%	934.020	702.449	9.850	1,4%
Malavi	289.986	266.631	251.596	94,4%	321.254	287.017	270.725	94,3%	267.862	215.102	214.041	99,5%
Mali	39.253	4.400	3.628	82,5%	39.323	5.510	4.176	75,8%	36.620	5.730	4.776	83,3%
Mauritanija	544.977	172.679	164.746	95,4%	475.350	221.069	212.175	96,0%	427.029	224.212	217.873	97,2%
Mozambik	1.346.297	1.143.588	292.715	25,6%	1.423.821	1.170.217	1.137.842	97,2%	1.301.696	970.577	964.758	99,4%
Mjanmar	355.447	313.704	298.065	95,0%	645.322	562.714	534.806	95,0%	971.484	875.939	827.432	94,5%
Nepal	86.408	77.883	72.205	92,7%	97.418	86.983	80.420	92,5%	94.310	83.407	77.089	92,4%
Niger	118.520	2.958	1.931	65,3%	116.763	3.308	2.726	82,4%	116.135	3.692	3.080	83,4%
Ruanda	46.415	538	107	20,0%	63.219	937	647	69,0%	51.351	1.991	948	47,6%
Samoa	1.076	867	310	35,8%	2.271	1.778	224	12,6%	1.882	1.475	293	19,9%
Sveti Toma i Princ	7.999	175	112	64,0%	8.414	141	98	69,0%	10.382	183	98	53,5%

* Ukupan uvoz uključuje cjelokupan uvoz, uključujući proizvode na koje se automatski primjenjuju nulte stope carine u skladu s načelom najpovlaštenije države. „Uvoz koji ispunjava uvjete za EBA-u" odnosi se samo na proizvode obuhvaćene sustavom EBA na koje se nulta stope u skladu s načelom najpovlaštenije države ne primjenjuje na drugi način.

Tablica 6. (nastavak) – Vrijednost povlaštenog uvoza u EU prema zemljama korisnicama EBA-e (u tisućama EUR)*

	2014.				2015.				2016.			
EBA	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Povlašteni uvoz u okviru OSP-a	Stopa korištenja
Senegal	391.649	281.694	276.858	98,3%	411.225	293.897	286.079	97,3%	416.309	266.077	255.260	95,9%
Sijera Leone	220.043	480	80	16,6%	238.444	3.939	3.280	83,3%	223.681	1.796	533	29,7%
Salomonski Otoci	62.985	62.069	61.950	99,8%	68.308	67.718	66.356	98,0%	53.495	52.945	52.848	99,8%
Somalija	2.589	122	6	4,7%	8.587	117	-	0,0%	13.047	569	15	2,7%
Južni Sudan	117	32	-	0,0%	182	52	-	0,0%	304	106	70	66,7%
Sudan	204.463	107.837	101.344	94,0%	211.637	83.319	81.717	98,1%	182.874	23.463	22.751	97,0%
Tanzanija	588.179	281.806	119.833	42,5%	686.687	356.266	346.966	97,4%	620.682	323.841	317.287	98,0%
Istočni Timor	11.955	43	-	0,0%	5.984	47	-	0,0%	5.369	71	-	0,0%
Togo	83.505	20.254	19.154	94,6%	70.005	21.854	20.093	91,9%	102.321	33.250	24.095	72,5%
Tuvalu	513	476	-	0,0%	512	454	-	0,0%	51	28	-	0,0%
Uganda	447.656	149.922	31.573	21,1%	488.899	157.883	154.426	97,8%	444.743	150.527	148.279	98,5%
Vanuatu	1.842	403	334	82,8%	11.748	4.512	414	9,2%	3.334	1.475	370	25,1%
Jemen	83.951	10.574	8.268	78,2%	17.461	7.077	3.016	42,6%	18.623	6.285	4.574	72,8%
Zambija	305.011	76.308	38.765	50,8%	422.117	94.907	67.838	71,5%	425.544	77.696	72.067	92,8%

Tablica 7. – Vrijednost povlaštenog uvoza u EU prema zemljama korisnicama sustava OSP+ (u tisućama EUR)*

	2014.				2015.				2016.			
OSP+	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Stopa korištenja	Ukupan uvoz	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Uvoz koji ispunjava uvjete za OSP	Stopa korištenja
	13.324.942	**7.129.263**	**6.177.630**	**86,7%**	**15.476.883**	**8.413.704**	**7.153.681**	**85,0%**	**15.132.431**	**8.687.292**	**7.485.760**	**86,2%**
Armenija	192.932	47.343	42.435	89,6%	268.322	115.211	103.588	89,9%	310.034	116.432	107.772	92,6%
Bolivija	518.567	107.094	102.577	95,8%	596.432	84.340	80.755	95,7%	529.748	58.705	55.225	94,1%
Kabo Verde	96.849	55.897	54.716	97,9%	63.283	53.279	51.519	96,7%	70.595	68.077	65.690	96,5%
Gruzija	621.360	213.860	100.401	46,9%	688.607	312.638	31.302	10,0%	513.241	244.174	6.562	2,7%
Kirgiska Republika	68.806	12.000	8.248	68,7%	48.834	10.089	6.581	65,2%	72.291	6.091	3.245	53,3%
Mongolija	71.146	17.952	15.101	84,1%	80.086	18.732	16.277	86,9%	64.237	18.210	15.286	83,9%
Pakistan	5.390.009	4.775.255	4.557.142	95,4%	5.953.902	5.450.261	5.235.525	96,1%	6.197.304	5.775.157	5.521.262	95,6%
Paragvaj	1.098.733	72.824	69.349	95,2%	1.057.067	46.567	42.275	90,8%	1.074.715	41.912	36.736	87,7%
Filipini	5.266.541	1.827.039	1.227.661	67,2%	6.720.351	2.322.588	1.585.860	68,3%	6.300.265	2.358.534	1.673.980	71,0%